

ZIEMEĻVALSTU UN BALTIJAS VALSTU SADARBĪBAS PRIORITĀTES NĀKOTNES DROŠĪBAS VIDES VEIDOŠANA LATVIJA 2023

Krievijas brutālais karš pret Ukrainu ir satricinājis Eiropas drošības arhitektūras pamatus. Tas tiešā veidā ietekmē reģiona drošību. Tomēr tam ir ietekme arī ārpus mūsu reģiona un ne tikai uz militāro drošību. Tas ir saasinājis vairākus ar drošību saistītus izaicinājumus, atklājis mūsu ekonomiku ievainojamību, veicinājis inflāciju, radījis enerģētikas krīzi, palielinājis vispasaules pārtikas krīzes riskus. Krievijas gatavība izmantot militāru spēku, lai īstenotu savas impēriskās ambīcijas, ir vistiešākais izaicinājums noteikumos balstītai starptautiskai kārtībai.

Mūsu sākotnējā reakcija uz neizprovocēto Krievijas agresiju bija ātra, spēcīga un vienota. Mēs pielāgojam savas institūcijas; ieguldījām preventīvos pasākumos; mēs uzlabojām un pielietojām reaģēšanas instrumentus. Tomēr, veidojot nākotnes drošības vidi, ir nepieciešama sistemātiska, visaptveroša un ilgtermiņa pieeja draudiem un izaicinājumiem, ar kuriem saskaramies. Šobrīd ir skaidri redzams, ka katrs mūsu pieņemtais lēmums un mūsu rīcība ir ieguldījums drošības vidē, kurā dzīvosim rīt.

Somijas un Zviedrijas pievienošanās NATO sniedz vēl lielākas iespējas pārrunāt un saskaņot reģionālos aizsardzības pasākumus Ziemeļvalstu un Baltijas valstu sadarbības ietvaros. Mūsu valstu līdzīgais domāšanas veids rada arī iespējas dalīties ar idejām un kopā rīkoties, lai pastiprinātu mūsu reģiona noturību.

Mūsu vadošajiem principiem jābūt uz noteikumiem balstītas starptautiskās kārtības stiprināšanai, mūsu pretestības un noturības uzlabošanai vienlaikus ar politisko, militāro, finanšu un humāno palīdzību, lai atbalstītu Ukrainas spējas cīnīties pret Krievijas agresiju.

UZ NOTEIKUMIEM BALSTĪTAS STARPTAUTISKĀS KĀRTĪBAS STIPRINĀŠANA

Mūsu spēja liegt Krievijai sasniegt savus mērķus Ukrainā ir tiešā veidā saistīta ar mūsu drošību. Tomēr uz noteikumiem balstītas starptautiskās kārtības dzīvotspēja ir atkarīga arī no mūsu spējas saukt Krieviju pie atbildības par tās bruņoto spēku agresiju un zvērīgajiem noziegumiem. Papildus nenovērtējamai un noderīgai NB8 informācijas apmaiņai par cilvēktiesībām un starptautiskajām organizācijām un mūsu koordinācijas centieniem starptautiskajās organizācijās mēs ierosināsim rīkot tiesību ekspertu konsultācijas, lai apspriestu jautājumus, kas saistīti ar Krievijas atbildību.

MILITĀRĀS DROŠĪBAS/ATTURĒŠANAS STIPRINĀŠANA

Mūsu drošība ir savstarpēji saistīta, un mēs redzam, ka ir nepieciešams pastiprināt mūsu pūles, kas vērstas uz kolektīviem atturēšanas pasākumiem. Katra no mūsu valstīm ir apņēmusies stiprināt militāro drošību. Baltijas valstis ir uzņēmušas NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupu, un Ziemeļvalstis ir daļa no daudz nacionālajiem spēkiem kā sabiedrotie. Nākamās paaudzes 5G bezvadu tīkla tehnoloģijas un citas

inovācijas paver ceļu jaunām iespējām, jo īpaši, kad tās izstrādājam kopā. NB8 pasākumi visa gada ietvaros sniegs mums iespēju izpētīt kopīgās intereses un turpināt darbu, uz tām balstoties.

NOTURĪBAS STIPRINĀŠANA

Krievijas agresija ir īpaši izcēlusi nepieciešamību novērst iekšējo ievainojamību mūsu sabiedrībās. Mūsu noturības spēju veidošanas jomā ietilpst ne tikai stratēģiskās komunikācijas spēju stiprināšana un dezinformācijas novēršana, bet arī kritisko infrastruktūru kartēšana, lai novērstu graužošanas darbības, un civilās aizsardzības iestāžu atbildes reakcijas uzlabošana. Lai vēl vairāk paplašinātu noturības apjomu, ir nepieciešams pārrunāt reģionālās pieejas klimata izaicinājumu pārvarēšanā, kā arī piegāžu un enerģētiskās neatkarības palielināšanas jautājumos, tostarp izmantojot pāreju uz zaļās enerģijas resursiem.

Civilās un militārās jomas saplūšana un korelācija spilgti izpaužas arī visaptverošās aizsardzības un drošības koncepcijās, kuru mērķis ir stiprināt valsts noturību.

Ukrainas noturības spējas ir tikpat svarīgas kā mūsu, lai pretotos Krievijas agresijai. Mēs redzam, ka NB8 ir aizvien lielāka nozīme atbalsta koordinēšanā Ukrainai, jo īpaši koordinējot tūlītējus atjaunošanas darbus Ukrainā.